

ლახტი

№ 10

კვირა, 11 მაისი.

ერთი წლით ჟურნალი ღირს 2 მ. 50 კ., ნახევარი წლით 1 მ. 25 კ. წერილები და ფული უნდა გამოიგზავნოს შემდეგის ადრესით: თიფლისი. მუხრანსკაია 12, ძღუე ჟურნალა „ლახტი“.

ფასი 5 კაპ.

№ 10

გ ა ვ ა ვ ხ უ ლ ი — სურათი ენდოგუროვისა.

ივერიის ქალწული

ვინ არის ესე ჟამსა ცისკრისას, ციური გრძნობით გამშვენებული? ჟამსა მწუხრისას — კაშკაშა მთვარე — როდესაც ამკობს ვარსკვლავთ კრებული!..

ის არს — ასული ივერიისა, ციური გრძნობით გამშვენებული და მეც მას ვეტრფი და მეც მას ვუმღერ მისი ხატებით აღტაცებული!..
გ. ლეონიძე.

ანკეტი

(რუსულიდან)

როდესაც ქართველმა ქაბუკმა განიზრახოს „მათუშქაზე“ შეუღლება, უპირველესად სახელდახელო „გორკა“ საჭირო და ჯვარის წერა აუცილებლად რუსულად.

თუ შვილი მამრობითი სქესის გაუჩნდეთ, სახელად ეწოდოს ფადეი, გარდეი ან ტიხონ. თუ მდედრობითი სქესისაა: მატრიონა, აგაშკა და დუნკა.

საჭიროა აგრეთვე საქმელების გამოცვლა და სამშარეულოს გარდაქმნაც. შუაზე ცეცხლის მაგივრად კარგი რუსული ფეჩი (ფურნე), ვინაიდან დღისით საუკეთესოდ იხარშება ბორში მთავე კაპუსტით და ღამე კიდევ, ნამეტნავად ზამთრობით, სასიამოვნოა დასაძინებლად.

თუ მამა-კაცმა თონის პური ან მწვანილი მოიტანა ოჯახში, პირველისაგან სურავანდია მოსალოდნელი, მხოლოდ მეორე ვირების საკვებია.

რაც შეეხება ბავშვების სამშობლო ენაზე აღზრდას, ამაზე ჩვენც ვეთანხმებით მოწუწუნე „კეკელკებს“, რომ დედამ აუცილებლად საკუთარი ენა და ზნეჩვეულება შესაწავლოს ინოროდცებს „გასაკულტურებლად“.

გარდა ამისა, თუ ვინიცობა ქალმა ქმარი აითრიოს რუსეთში, ისეთი „სამარცხვინო“ გვარები, როგორც მაგალითად: თევზაძე, შევარდნაძე, მგელაძე, დათუნაშვილი, გაფრინდაშვილი და წვერავა გარდაიქმნას

პირდაპირ: რიბაკოვ, სოკოლოვ, ვოლკოვ, მედვედიევი, ლეტუნოვი და ბარალოვი.
მუშა შექია.

ჩემი სიმღერა

ქართველი ვარ და ქართულად ვმღერი, არა, არ მინდა სხვა მე, სიმღერა; არა არ მინდა სხვისა ჰანგზედა ჩანგის მომართვა — მაზე დამღერა.

როცა დარდები გულს მომაწვება, მიწყებს ცხოვრება ტანჯვა-წვალებას, მაშინ ავიღებ ჩემსა ჩანგსა მე დავმღერ ცხოვრების უკულმართობას.

ვერ შემაშინებს ვერვის მუქარა, დაე რომ მომკლან მიზამენ მე რას? — მაინც განაგრძობს ჩანგი ისევე მშობლიურ ჰანგზე ჟღერა-სიმღერას.

და სანამცა ვარ ქართულად ვმღერი, არა არ მინდა,, სხვა მე, სიმღერა; არა, არ მინდა, სხვისა ჰანგზედა ჩანგის მომართვა — მაზე დამღერა.

ი. მომავალიშვილი.

გურული სცენა

ზოგი ერთი გასათხოვარ ძღაბებთან ძაან უკაცრავათ ქე ვარ, მარა ზოგიერთას ჭკუა-გონიბას დეერია ხვლიკი.

მოგროვილან მთელი ჩვენი მუხუროს ძღაბები კვირე დღეს, ივანიკასას, დოუჭერით ხელში გიტარე და მოლექსამდენ და ამღერებდენ.

პირველი: უნდა წავყვე დობტურსაო, მშვენეირს და მორთულსაო!

მეორე: უნდა წავყვე სტუდენტსაო, კოსტა-ლამაზ სულ თეთრსაო!

მესამე: უნდა წავყვე უჩიტელსა, თმა ქოჩორ და სულ-გრძელსა!

მეოთხე: უნდა წავყვე ჩინოენიკსა, ჩვენ მეზობლის ნიკოს შვილსა!

მეხუთე: თუ შეგვადლოეს მუშა კაცებს თავი მევიკლათ და მით ავცდეთ! ყველანი: მაინც არ წავყვეთ მუშასაო, რომ უქმროთ დავრჩეთ სულ თლათაო.

მეექვსე: საქამდე გველორსება ამ ფერი ბედია, ჩვენ-კი გავხდებით მკონი ბებია. ყველამ მოვნახოთ ჩვენ-ჩვენი ტოლია, რომ დიდხან არ ვქამოთ, ჩვენ შინ ღომია...

დედავ!.. შენი მამის სული ვაცხონე შენი... ღმერთო მომკალი. მაგენი მუშის შვილი არ არიან თუ?! ამ ლექსაობაში მე ქე ვიყავი ღობეზე აყუნჭული გაყინულ სკვინჩასავით. წამოვდექი გაცოფებული კაცი, — ვიფიქრე თუ ამდენმა გოგომ, ყველამ თავი მიეწამლა, ჩვენ მაინც ამოვარდნილვართ აი მუშა ხალხი! ყველამ უნდა ვაცდინოთ თითო დღეი დამარხვის დღეს, მაგი ზარალია, აბა რა მაგათი აფორიაქებაა.

მოვედი ჩემსას გადარეული კაცი. დედავ, ღმერთო, შენ ჩეიბარე ჩემი სული. აქანე გვევიგონე, მარა რა გვევიგონე. მოგროვილან მთელი ჩვენი მუხუროს ბიჭები და გოუმართავთ სოვეტნიკობა. ერთი ამბობს: თუ ჩემი ცოლი ნასტაველი არ იქნა, მაგას რავა ვაქმევ ღომსაო. მეორე ამბობს: ჩემი ცოლი ნასტაველიც ქე უნდა იყოს, ლამაზიც და მალალიც. ფული და ბზითვი ზომ უთვალავი უნდა მოყვესო. ღმერთო-კი მომკალი, რავა არ გავსტკლიცინდე გულზე და რავა არ მომივიდეს კუჭი, რომ აი გლახაც ამას ამბობს. არა ერთი გამაგებინა რალაით მოაწონოს თავი. ეგებ იმითი რომ, სააღდგომოთ ჯორა მოზვერი, რომ გაყიდა

და ხუთ მანათიანი ჩოხა ჩეიცვა და დაჯანგებული ყამა ჩემოიპოვრწიალა? ვაი, შენ ჩააკვტი შენს პატრონს, თუ მაგი ჭკუისა ხარ მართლა!

ახლა მე თუ მკითხავთ, ჯობია ყველამ თქვენ-თქვენი ჭკუის მონახოთ, თუ არა ქე ამობერდებით უცოლოთ და უქმროთ და შერე მიიყარეთ კაკალი... ა. ძაძაშია.

დასელის სიზმარი

(მეზაძვა)

ერთხელ, ჩვენში, ერთ დასელს შიშით გამოეღვიძა,
„საკვირველი არ არის, მას ცუდი რამ ესიზმრა“:
გაშხლართული საწოლზე შიშით კრექდა კბილებსა, ვით ლუარსაბი დარეჯანს აქყეტავდა თვალებსა.
ნეტავ რამ შეაშინა, ნეტავ რა დაესიზმრა? იქნებ სიკვდილის ჩონჩხი მას ცელით მოელანდა! ან უფსკრულთანა მდგომი, უფსკრულს ეხეჩებოდა, საბრალოს კი მშველელი არვინ ევლინებოდა. მაშ რალამ შეაშინა გულს, შხამი რამ ჩაასხა? ჰოი, საკვირველებავ, ძილში მან სულ სხვა ნახა! საწყალს მებრძოლი თავი სასიკვდილოთ სდომია, საქართველოს მიეღო, თურმე ავტონომია.
შ. ქვრივიშვილი.

პითხვა-პასუხი

— ვინ არიან ჩვენს კურთხეულ საქართველოში მესამე დასელები?
— ჯერ სომხები, მერე რუსები, აისორები და სხვა ერები—გარდა ქართველებისა.
— რა საშუალებით შეუძლიან ჩვენ გლეხებს იხსნან თავი უკიდურეს გაჭირვებისაგან?
— მიწები გაყიდოს მანთაშეგ-არამიანცხე და ბოგანო გახდეს.
— ვინა ჩემულობს სოციალისტობას?

— მაძლარი და მდიდარი კაცი.

— როგორა ვსცეთ პატივი ჩვენს ძველ მოღვაწეებს და როგორ მოვიხსენიოთ იგინი?

— ლექციები ვიკითხოთ, დემაგოგიას ხელი შევუწყოთ—იგინი ვლანძლოთ და ჩვენი თავი შევაქოთ.

— როგორ აღვნიშნოთ ესათუ ის სინამდვილე?

— სიცრუით, მოქარგულის ენით და ლამაზი ფრაზებით - სიტყვა ბანზე ავაგდოთ.

— როგორ მოვიქცეთ, რომ მამულიშვილი და ჭეშმარიტი ქართველი არ გვიწოდონ?

— ეცადეთ, რომ სიტყვა „საქართველო“ არსად წამოგცდეთ, და როდესაც „ნაფიც“ დასელს გაეცნოთ, არ უთხრათ, რომ თქვენ ქართველი ხართ. დ. მელია.

სულის პვნისა

როდესაც ჩემდა გულის დაშვკვლად მწარე ნადეუდი გრძნობას მისერავს, მაშინ ძაღ-დონის მოსაკრებავად, წენარად ვდიდებ ჩემს სიმღერას. წას შორს მიმაფრენს ფიქრები კრული, უცბად ვცდილები მშობლიურ კერას და რამ გაგუწონო ჩემივე წელუდი, მაშინვე ვაწეებ ჩემს სიმღერას... და ეს სიმღერა მწარე მოთქმას, გულის სიღრმეიდან ამონავუნესი, ტანჯულ სულისა მკვნიესრე ხმას ცრემლში ნადნობი, ცრემლში ნადესი. პ. ქარქაშაძე.

გუბულის თავ-გადასავალი

— კოსანდილეს გამარჯობა!
— ღმერთმა გაგიმარჯოს გლახუნ. განგებაი მინდოდა კაცო შენი ნახვა; რაფერაა იმის საქმე გზის შესახებ რომ უჩივოდი ვარდენას?
— ნუ მკითხავ თუ კაცი ხარ, რაფერ უნდა იყოს. სამაგალითო პატიოსანი კაცია აი ჩვენი პრიტავი, თვარა იცოდე გლახათ წამივიდოდა საქმე. მისულა, ილაკრეს გძელი ციცა რომაა, ლოლიეი დაჯდანვია, ჩამოკილია კისერში, შენი ჭირიმე მომეხმარე რაცხაო, რაცხათერათ მიეშველე ვარდენასაო...

— კი მარა, რა მოხელე ნაჩაღნიკი იყო ავი ვოგო?

— რა მოხელე იყო და ერთი რომ ნათესავია ვარდენაის და მეორე პრისტავთან მისავალი საქმე იშონა, მეტი რაღა უნდოდა?

— ვითამ ქია ამფერი?

— ყველაი ამფერია ახლანდელ დროში, ჩემო ძამიავ და იგი მართლაც ამფერია... დაგდებულა იქინეი გომახურს, ვითამ ვკერავო და არის ყოველ ღამე რაკუნი და ბრიგინ-ბრიგინი მის კარებზე.

— ოი, დასწყევლოს ღმერთმა მისი თავი და მისი რაკუნი, მარა შენ რას შობი ახლა?

— რა მაქ საქნელი, მას ტყულია გუუარა დაჯდანვა და... მიქიაშვილი ხომ არ იყო ციცაით, რომ საქმე გიეკეთებია. ასეც რომ არ ყოფილიყო ფხეკას მუადენდი ოზურგეთს ნაჩაღნიკთან. ტყულია რომაა კრიპუქი კაცია ახლა დამიდნა ენაზეო იტყვი... და ამ კატავჯვრით განჩოყვილმა ციცამ კი დამაზილოს მისი ფოლო თუ ვერ ვადუუხადო სამაგიერო. ოკიჯიბ.

ზოზიერთავს.

უსაქმობის მეთაურო! ლესე ენა, ენა ლესე; მახვილი და მოხდენილი ყოველ კუთხეს ჭორი სთესე. სხვის თვალეში ძებნე სბეწვი, თქვენ თვალეში იყოს დვირე; ქუჩის პირას ყურ მოკრული ხალხში მედგრად დაიყვირე. ენა ზევით ამოსწიე, ეგებ დიდად დაიწელოს; აცხე, აცხე, აცხე ჭორი ეგებ მით რამ გულს ეშველოს... ჭონით გამოტენილ თავზე, გადაიძრე ერთი ტყავი; ეს იქნება ჭორის გულა საუცხოვო სანახავი. აიკიდე ზურგზე და ჩვენ მოგაძახებთ „ბარაქალა“— მოლაახუნდს გამოგიწერთ რომ გიკუთხოხს თავის ქალა... ირ. ტოფაძე.

გაგაფხული მახარის!

ძმაო, რას დალონებულხარ?!
ასე მომძახა გიომი,
ხომ ხელად წამოგვიბერა,
საგაზაფხულო სიომი!

შუბლი გაშალე, ილხინე,
გაგართობ ყვავილებითო,
მრავალს დაესწარ გაზაფხულს,
შვილებით, ყმაწვილებითო!
აბა შეხედე მინდვრებსა,
მწვანეა ხავერდისაო,
ახლა დრო არის მღერისა,
შენ კი ტრემლები გდისაო!
იმაზე მაინც დაფიქრი,
შენ ჩემო კარგო ძიაო,
ქვეყანა დღესასწაულობს,
ლამაზი მაისიაო!..

შამაგა.

პატარა საუბარი

— გამარჯობა შენი ძამია?
— დმერთმა გავიმარჯვოს, ჩემო კარგო.

— თუ არა ვცდები, შენ „ჩორტ-ზნაეც“ უნდა იყო „მათრახში“, რომ უკაჯუნებ ხანდასხან?

— დიას მე განჯაყარ.

— მეჩე რამ დაგაღონა ასე?

— ეჭი, ჩემო კარგო, დადგნება კი არა შენ „ჩორტ-ზნაეც“, მიწა განეთქოდა ის ურჩევენდა. ამას წინეთ ძრაველ მოწვენილი ვიყავი, თანაც მშობდა. ქუჩის ნაპირას შეკროვილი არამზადასაღსი დაფინახე და მივედი მათთან. რა გაიგეს, რომ მე სადღაც ვხმა ხაფდი. შემეხვეწნენ, საჩუქარს მოგცემთ და ჩვენი სისხლის მსმელი „კოდარა“ გამიჯირითყო. ვითუქრე ფუფს თუ მომცემენ შენ ეს მინდა მეთქი; დაფატანე ძაღა თავის ხოკოს, გამოფაცხვე ღანძღვა „კოდარას“ შესახებ და საჩუქარიც ავიდე. მე ცოდვილმა ის არ ვიცოდი, თუ რა ძნელია სიმათლის დაწრდილვა და ასეც მოხდა. „მათრახში“ არ დამიბეჭდა, ირთიუხად მიპასუხა, მაგრამ ამას ვინ დაეძებდა. მოფარდნენ ჩემი მწყაღობლები და სუფს მართმევენ. უკან დაგვიბრუნე საჩუქარიო. ის კა არ იცინა ამ დაფიცვილებმა, რომ აღებუდი ფუფი შემომეჭამა და ღამის არის ჭდექში ხაფარდე.

— ნუ გეშინიან ძამია, მე გიშუამდგომლებ „ლახტის“ წინაშე, ის განგკურნავს. მხოლოდ სიმათლე.. სიმათლეს ზურგს ნუ აუქცევ.

— შენ ვინა ხარ, ამ რიგად გულო, რომ შეგტკივა ჩემზე?

— მე ის „კოდარა“ ვარ, ვის წინაშეც შენ მოგინდამება გამოფაქრება.

— თა, სირცხვილო! იმედია, მამატებით... შეგცდი... ფუფმა... ფუფმა...

— არა უშავს რა, — ფუფს ვეველაფერი შეუძლიან! კოდარა.

ოსეფა და საქულა

ოსეფა. მეცინება საქულჯან, სიმათლეს როგორ ფასობს, „მშაკი“ და „ჰორიზონი“ თუ როგორ ოინბახობს. ჩვენ ცამდის გვამართლებენ, ამტყუნებენ ვრაცებსა, ყველაფერს თავს ახვევენ თავის გულის ნადებსა. ამაზე ნათქვამი ანდაზა ვრაც-ქართული: „ნე ჩემი შენ გითხარი და მოგიკალ მით გული“.

საქულა. ოსეფ, განა არ იცი სომხები რას ჩადიან? საცა ძალა არა აქვთ, იქ ხრიკებით ვადიან!.. სიღნაღის უპრავაში არჩევნები ყოფილა და ქალაქი ახპერჯან

ორ უბნად გაყოფილა. პირველ უბანს ყოლია 345 სომეხი ცენზიანი, მეორეში ყოფილა 550 ვრაცი ქონებიანი.

პირველში არჩეულა ცხრა სომეხი ერთხმათა, მეორეში გასულა ექვსი ვრაცი ჩლენათა.

ოსეფა. ეს ხომ აშკარა არის, რომ ოინი მომხდარა

და ვრაცები სომხებთან ველარაფერს გამხდარან.

ეს „მშაკი“ კი ეშმაკობს და ამტყუნებს ვრაცებსა — შოვინისტებს ეძახის ჰამბულა ზარმაცებსა.

კიდევაც ემუქრება: — ბევრს ნუ ლაპარაკობთო

რომ აღარაფერი გაქვთ, რილათი ამაცობთო?!

საქულა. განა, ოსეფ, ვერ მიხვდნენ, ვერ მოვიდნენ გონზედა,

კნიაზებმა გაჰყიდეს საქართველო გროშზედა.

ქეფში და დუდუკში წამოიდეს ვალია და სანაცვლოდ კი შერჩათ ძველი ჩოხა-ხმალია.

განა ჩვენი ბრალია რომ ბევრი გვაქვს ქონება?

ეგენი რომ ფანტავდნენ, ჩვენ ვინხართ გონება.

ნელ-ნელ ვიყიარათეთ, შევავროგეთ ფულეები, ბედოვლათებს დავცინცლეთ-სახლი და მამულეები.

ყველას ასე მოუვა, ვინც ქვეა მსუბუქია საქმით არას აკეთებს და სიტყვით ქარ-ბუქია.

ოსეფა. ალა, საქულ, კითხულობ ვრაცების გაზეთებსა?

სხვა გაზეთში ვინ ნახავს მის მინაფვარ ამბებსა?..

ერთმანეთსა ლანძღავენ, თავი მოაქვთ დიდათა, მერწმუნე კი სუყველა არა ღირს ერთ ხიროთა.

პარტიებათ დაიყვენ საქმეს სწყვეტენ ომითა, საქართველოს ლუპავენ ერთმანეთის მტრობითა!

კატრუზა.

მესტპირული

(სახანძრულო)

ხელში ავიღე ქამანჩა,
უნდა ჩაებრო სტვირსაო
მას ვათქმევინებ სიმართლეს
„გმირებს“ ავადენ ბღღვირსაო.
თუმც, რომ გამოგონ ვინცა ვარ,
პირში ჩამჩრთან ჩხირსაო,
თუ მოახერხეს, ქვე მცემენ,
ამოიყრიან ღდინსაო...

პირველათ ვეწვევი „გამგესა“
სალამსა მივცემ ღდინსაო,
პრასის „მედლისა“ მივართმევ
(ხუთასიანი ღირსაო).
ვკითხავ თუ ასე ხანგრძლივად,
რათ მისცემია ფიქრსაო
(„ნაროდნი“ უნივერსიტეტს
შენობა მისცა, ქვისაო,
საქმის წინაშე ამაყობს,
არ ეშინია, თრთისაო).
სხვებიც ხომ ბევრსა ჰყვირიან,
ძალას ატანენ თავსაო,
თუ გაუსწორე ცოტა რამ
დაგიძახებენ „ხამსაო“.
კრებაზე ავიკრძალოვენ
„მხურვალე“ სიტყვის თქმასაო,
თუ მოისურვე კამათი,
გვერდში წაგკრავენ რქასაო,
ზურგისა მოსამაგრებლათ
ყვა-ყორნებისა ლაშქარი
მზათ შეკრებილი ყავსაო.

მერე ვეწვევი შავ-წვერას
კაკარდოსანსა კაცსაო,
ჯერ შევახურობ და მერე
თან მივაყოლებ „ლახტასაო“.
ვკითხავ თუ ასე ძალუმათ
რათ ემტერება ბატასაო,
იხვის სინსილა გააწყო.
ინდოურს აძრობს ტყავსაო.
ღვინიზა და გომიჯისთვის
ცალკე „პუტნიკა“ ყავსაო,
შეხარის და შეტრფიალებს
უცდის და ელის ხმასაო.
მისთანა კაცი რად უყვარს
არ „ამოიდებს“ ხმასაო?
(თუ ჰკვიანათ არ იქნება
სულ ვაწყვევლინებ თავსაო).

სიკინჭალა.

რ ე ვ ი ზ ი ა

ამას წინედ უცაბედად
„შხანკოლაი“ ვინახულე,
გურიაში მივდიოდი
ჩემი აზრი გაუმხილე.

რა კი დამართო იმან ნება,
(რევიზიის გაკეთება)
მეც გავსწიე ჩოჩხათისკენ
წინ კ—ია შემეგება.

არ მაცალა მან თვით მითხრა:
„ჯამაგირი მომისპესო,
კარგისათვის შენს კ—იას
მეგობრებმა ეს უყვესო.

მაგრამ მე ბედს არ ვემდური,
მუდამ კი ვარ მადლარიო,
სადაც წავალ ბატის მცემენ
და ვსუქდები ვით ღორიო“.

მეტი სიტყვა არ ვაცალე,
ზურგზე „ლახტა“ გადუქირე,
ღროც არ მქონდა შეჩერების,
ხაჯალიას გავეშურე.

აქ წინ შემხვდა ნაცვლიშვილი,
გასპარიანცის მეგობარი,
ღვინით იყო გაქდენთილი
ეს ვერანა უტიფარი.

ხალხში ნდობა რომ დაკარგა
სულაც იმას არ ნაღვლობდა,
გასპარიანცი არ ყავდა
იმას სწუხდა, მას ღარდობდა.

ხელონ-ძმა.

წითელი კაბა!

(სურათი)

— დედი, როდის მოვა ჩვენი სა-
ნდლო? — შეეკითხა პატარა ქეთინო
დედას, რომლის კალთაშიც ჩამჯდა-
რიყო და გაფაციცებით ადევნებდა
თვალს წინდის ჩხირებს, რომელიც
მართას ეჭირა ხელში და ჩულქსა
ჰქსოვდა.

— მალე გენაცვალოს დედაი, —
აღერსით უთხრა მართამ და ერთი
მაგრათ ჩაჰკოცნა ჟუჟუნა თვალე-
ში, — ისეთი „წითელი კაბას“ მო-
გიტანს, რომ შენ ტოლებს აჩავისა
ჰქონდეთ...
— მართლა? — გახარებული წამო-
იძახა ქეთინომ. სწრაფლ გადმოხტა
დედის კალთიდან და სირბილით
გაქანდა თავის ამხანაგებთან, რათა
ენახრებინა დედის ნათქვამი. — მართა
სიამოვნებით შეჰყურებდა მიმავალ
საყვარელ შვილს და გულში სიხა-
რულსა ჰგრძნობდა.

— ღმერთო დიდებულო და ღვთის-
მშობილო მარიამო, შენ იყავი მთა-
რველი ჩემი ორი ობოლი შვილისა,
გამიზარდე და მიცოცხლე ღდინსა,
— ჩაილაპარაკა მართამ, — ჩულქი გვე-
რღზე გადასდო და სწრაფლ ფიქრის
სამყაროს ამოჰყო თავი, — მას წარ-
მოუდგა თავის თხუთმეტი წლის სან-
დრო თვალ-წინ, იგი უკვე დავაჟ-
კაცებ ღლიყო და წვერ-ულვაშიანი
მოსულიყო. თავის საკუთარი საღუ-
რგლო გაედო და ქალაქში მდიდრათ
ცხოვრობდა. ეხლა დედას და დას
იპატიებდა იქ საცხოვრებლად.

მეზობლები დანატროდნენ ამ ბედ-
ნიერ დედას, და ცოტა არ იყოს
შურის თვალით უყურებდნენ ქვრი-
ვის ასეთ გამჭრიახობას, რომ შვილი
გზახედ დააყენა. მართა მართლაც,
რომ საშინელი მშრომელი დედა-
კაცი იყო და სრულიად არ იმჩნე-
და ქვრივობას. „მართალია უვაჟკა-
ცო სახლი ბნელიაო“ — იტყოდა ხო-
ლმე მართა მაგრამ, სამაგიეროდ
ღმერთმა სანდრო კარგი ნუგეში
მომცა, გაიზრდება და ჩემს ბედს
ძალდი არ დაჰყვესო. — ამ ფიქრთა

მორევში ცურავდა მართა, როდესაც მისმა ქეთინომ გულზე ხელები შე-
მოხვია და მხიარულად ჩასძახა ყუ-
რში.

— დედი, დედი, ვილაცა კაცი
გკითხულობს,—მართამ თავი მაღლა
ასწია და დაინახა წინ მდგომი სოფ-
ლის გზირი, სწრაფელ წამოხტა და მოკ-
რძალებით თავი დაუკრა.

— უკაცრავოდ, ვერ დაგინახეთ.
— არაფერი უშავს, არაფერი,—
უთხრა გზირმა,—ერთი თუ შეიძლე-
ბა ცოტა ხანს გაისარჯეთ, კანცე-
ლარიაში წაბძანდით მამასახლისი
გიბარებთ.

ამის გაგონებაზე მართა ცოტა არ
იყოს შეკრთა; რადგან იცოდა, რომ
აგერ რამდენიმე ხანია მამულის „ნე-
ლომკა“ არ ჰქონდა გადახდილი,
და დარწმუნებული იყო, რომ ამი-
ტომ იბარებდნენ.

— რა ვქნა, რა წყალში ჩავვა-
რდე,—დაიწყო წუწუნნი მართამ,—
რომ არა მიბადიარა, რითი გადავი-
ხადო ხარჯი. აი, ეხლა თუ მომივი-
და რამე, გავყიდი და სულ ერთია-
ნად გადავიხდი; ხელომწიფის სამსა-
ხურს ვინ გაექცევა,—უთხრა დალო-
ნებულმა მართამ.

— არა, მაგისთვის არ გიბარებენ,
—მგონი შენ სანდროსაგან ქალა-
ლი მოსულა და უნდა ჩავაბარონ,
—უთხრა გზირმა მშვიდათ.

— ქალაღი, სანდროსაგან?!—
წამოიყვირა უნებურათ მართამ და
სიხარულის ღიმღმა გაურბინა სა-
ხეზე,—მაშ ეხლავე გაიხლებით,—
დაუკრა თავი გზირს და სახლისკენ
გაექანა...

მართამ საჩქაროთ გამოიცვალა
კაბა, თავშალი მოიხვია და წასას-
ვლელად მოემზადა.

— ქეთინო გენაცვალოს დედაი,
—უთხრა შვილს,—შენ სახლს ყური
უგდე და მეც ეხლავე მოვალ.

— დედილო, წითელ კაბას მო-
მიტან,—შეკითხა ქეთინო დედას,—
ჰო შვილო, სანდროს გამოუგზავნია,
—და ამ სიტყვებთან სწრაფელ გავი-
და ვარეთ.

ვიდრე დედა დაბრუნდებოდა, ქე-
თინო ერთ ადგილას არ ჩერდებო-
და და მალ-მალე ქუჩაში იყურებო-
და. „ეხლა დედა წითელ კაბას მო-
მიტანს“—ფიქრობდა ქეთინო და სი-
ხარულით, ხან ტაშს შემოჰკრამდა,
ხან ცალ ფეხზე დახტოდა—ერთი
სიტყვით ქეთინოს სიხარულს საზ-
ღვარი არა ჰქონდა.

კარგა ხანი გავიდა, მაგრამ მართა
ალარა ბრუნდებოდა და ქეთინოს
მოთმინების ფილა ევსებოდა და
უფრო ემატებოდა სურვილი წითე-
ლი კაბის ნახვისა.

უცრივ გაისმა საშინელი ტირი-
ლი და სახლში შემოვიდა ყვირი-
ლით მართა, რომელსაც თმები გას
წეწოდა და თავიბრი დაეკაწრნა.

— ვაიმე შვილო, ეს რა მიყავი,
რათ გამიქრე იმედი,—მოსთქვამდა
საზარლად უბედური დედა. ქეთინო
ვერ მიმხვდარიყო თუ რა იყო მი-
ზეზი დედის ასეთი ტირილისა და
გაშტერებული დიდხანს უყურებდა
უხმოთ და თანაც უკვირდა, რატომ
წითელი კაბა არ მოუტანა დედამ.

— დედი, დედი,—მოთმინებითან
გამოსული ქეთინო მივიდა დედას-
თან,—რატომ წითელი კაბა არ მო-
მიტანე?—მართამ ამის გაგონებაზე
ძლიერ შეღრიალა, პატარა გოგონას
ხელები მოხვია და მწარედ წამოი-
ძახა: „სანდროს სამარეში თან წაუ-
ღია“.

ვანო ხათაშვილი.

ჩვენებური ამბები

დ. სამხრამდია. აქაურ ბაზრის
„ვექილებს“ შაბათს, 26 აპრილს
ღამით, დასიზმრებიათ, ვითომ ისინი
კანცელარიის აივნინდან არწმუნებ-
დნენ ხალხს, თავის „გამოკვლევებ-
ში“, რომელიც იმათ აღმოაჩინს
სამტრედიის დაწყებითი სკოლის
ფოდრიაჩის შენგელიას მოქმედე-
ბაში, რომ ამ დროს უცებ შეიქნა
ქექა-ქუხილი. ცა მოიღრუბლა, თავს
მოულოდნელათ დაეცათ ი. შენგე-
ლია და ვექილებიც შთაინთქნენ
სტიქიონის ტალღებში. მეორე დღეს
მართლაც აუსრულდათ ეს სიზმარი.

აქაური ორ-კლასიანი სკოლის
ზედამხედველი ბ-ნი ნაჭყეპია და ს.
წ-ლი ამას წინეთ უგზო-უკვლოდ
დაიკარგნენ და პოლიციამ ენერგიუ-
ლი ზომები მიიღო მათ აღმოსაჩენად.
დიდი ძებნის შემდეგ ისინი აღმოა-
ჩინეს ჩ—ძითურთ სამტრედიის კლუ-
ბის ერთ-ერთ ოთახში, ბაქარაში ჩა-
ფლული. მღვდელმა პ. კ—მა ჰანა-
შვიდი გადაიხადა ადგილობრივ მო-
წაფეების თანადასწრებით.

აქაურ წარმოდგენების მმართველ
წრეს გადაუწყვეტია—წარმოდგენე-
ბის მართვა გადადვას 5 წლით, რა-
დგან დავილაღეთ და დასვენება
გვჭირიაო. ექვი არაა მათი ორგანი-
ზმი ამხნის განმავლობაში შესამჩნე-
ვათ გამოკეთდება. აქაურ მომღერა-
ლთა გუნდს გადაუწყვეტია ეს ზაფ-
ხული ბაყაყებს დაუთმონ, რადგან
მათი ხმა უფრო შესაფერ შთაბე-
ჭდილებას ახდენს ხალხზე, ვიდრე
გუნდის.

შუ—შუ...

ხაშური. ადგილობრივმა მასწავლე-
ბლებმა (გიმნაზიისა, და რკინის გზის
და ზემოქალის მასწავლებლებმა) გა-
ნურჩევლად წლოვანებისა, სქესისა,
წოდებისა, მიმართულებისა და სარ-
წმუნოებისა, თხოვნით მიჰმართეს,
ვისაც ჯერ არს: რკინის გზის ხიდზე
ნაშუაღამევს საშინელი ქარი ჰქრის
და ჩვენ კი ამ დროს რკინის გზის
კლუბიდან მოვდივართ ლოტოს თა-
მაშის შემდეგ და იძულებული ვართ
მაზე გადავიდეთ; უკმეხი ქარი კი
ზედ ცხვირთან გვეჩხირება, ბლომად
გვაცემინებს ცხვირს და ყოველთვის
სურდო გვჭირს, ცხვირის ნესტოები
მუდამ გაწითლებული და გაბერილი
გვაქვსო. სთხოვენ ფიცხელი ზომების
მიღებას ცივი ქარის წინააღმდეგ.

ახო.

სამტრედიისათვის

(გამოცხანა)

მაღალ-მაღალი, წვრილ-წვრილი,
ულვაშ-გაცქიტინებული,
გამოცდილი ყველაფერში
ვექილია—გამოქნილი.
თავს იღვა და დაარსა—

საქორწინო იმან კასა იქ იწვევდა საქორწინოდ ახალგაზრდა ქალს და კაცსა. მყის შეიქნა მაშვალობა სულ მოკლე და მცირე ხანში ჯიელებთან სხვაც გათხოვდა მრავალი შესული ხანში, და როდესაც ფული სთხოვეს საქორწინო კასის მმარაველს, ყველას ზურგი შეაქცია არ იღებდა იგი მნახველს. და ამგვარად იმან ბევრი — ხალხის ფული ჩაიჯობა (აქა გათხოვ, რომ გაიხსენოთ — თქვენ ფოთელი აჯიბაბა) კასა ჩქარა გარდიცვალა, განუტევა თვისი სული და წვევრები მომტირალნი დარჩნენ მშრალზე გარიყული. და ეშმაკო ლახტოსანო ეს ამბავი მოიყურე — მოდი ერთი შენი ლახტით მას გვერდები შეუხურე...

შენც-ქე იცა

დ ე ვ ე შ ა

ჩიბათი. მიიღება ხელის მოწერა დიდებულ მგოსნის, „შხანკოლას“ სრულს თხზულებაზე, რომელიც გამოვა ოც ტომათ. თითო ტომი ეღირება ორი კაპეიკი. ხელის მოწერა მიიღება ავტორთან ს. ჩიბათში.

ჩიბათის სამკითხველოს აუარებელი ჟურნალ-გაზეთები მოსდის, მაგალითად: „მერცხალი“ „სიმართლის ხმა“ „თანამედროვე ქვეყანა“ „სხივი“, „განთიადი“, „ელვა“ „აზრი“ და მრავალი სხ.

ლანჩხუთი. სადგურის უფროსი ხუმარიანი იმისთვის იღებს ბევრ ქანქარს, რომ მას და ტ. - გასპარიანცს პირობა ჰქონათ დადებული, რომ ტფილისში გახსნან ფართლეულობის მაღაზია. მასწავლებელი თამარა მგელაძე, როგორც გავიგე, სამსახურს თავს ანებებს, ვინაიდან ადგილიდან გააძევეს მისი არხი-მფარველი ტერ-გასპარიანი. ის და გასპარიანი შეუდგებიან ადგილის ძე ბნას ამერიკის შეერთებულ შტატებში

ნიგოზიტი. მოკლე დროში ვანო სამსონია წაიკითხავს ლექციას შემდეგ თემაზე: „სიყვარული და მისი შედეგი“. ხოლო ამირანდო ხალოვა ში ლექციის შემდეგ იმღერებს სოლოს „მიჩოჩავს“.

თა-რა.

დ. საჩხმარი. აქ გაიხსნა მუქთა ხორათა მოქიფეების კურსები. ლექტორად მოიწვიეს პოლისკაპრე კიბანწარაშვილი. მსურველთ შეუძლიანთ ჩაეწერონ კურსების ბინაზე მისამართი შემდეგი ადრესით: თითის-კვანეტოვსკი პროზოდ, ჩერეხვოში, ნაღესტნიცე ბუღეშ ტამ.

ორ-ნახევარი წელიწადია, რაც აქ ფარნები გამართეს, მაგრამ ეხლანდელი უფროსების ბრძანებით, მარკოზა მეფარნე დღისით ანთებს ფარნებს, რადგან ქარის სიძლიერით, და მეტის სიბნელით ღამე ვერ აგნებს ფარნების ბოძებს.

ლაბა.

დიდი-ჯიხაიში. გადაწყვეტილია, ლევან ქილაძის მაღაზია კლუბათ გადააკეთონ. შესაფერი თხოვნა უკვე გაიგზავნა სადაც ჯერარს. კლუბის მამასახლისად ასახელებენ ვასილ ქეიშვილს და როგორც ამბობენ მომხრეებიც ბევრი ჰყოლია.

იჩიდანვე. „ლახტის“ № 6-ში მოთავსებულმა მესტვირულმა, როგორც სარწმუნო წყაროებიდან გვიგვით, ჩვენ სულიერ მამებზე, სერგოზე და ივანე მეთვალყურეზე, ძლიერ ცუდი გავლენა იქონია. უკანასკნელს, დამსწრეთა გადმოცემით, წაკითხვის დროს გულიც კი შესწუხებია და იბლათ მოსე ფერშლის წყალობით სიკვდილს გადარჩენილა გადაუწყვეტიათ: მამებმა დღეიდგან მღვდელ მოქმედობის შესრულებისათვის აღარ ივაქრონ; სერგომ წრეულს ამაღლება არ გადაინახა და ივანემ კი ამიერიდან ხუხვას თავი დაანებოს.

გასართობი

გამწარებულმა გლეხებმა, მიწა რომ ხელიდან ეცლებოდათ, ერთ დასელს, როგორც ხალხის მოსარჩლეს მიჰმართეს და ჰკითხეს:

— რა ვქნათ, მიწა რომ შევიწინარჩუნოთ?

დასელმა, როგორც მოსალოდნელი იყო, ცხვირი მაღლა ასწია და ორგინალური რჩევა მისცა:

— გაჰყიდეთ მიწა და შეუერთდით ქალაქის ბოგანო ხაოხს.

გამოჩენილ მხატვარმა ანდრეას მანტინეუსმა პაპის ინოკენტი მე-7 ბრძანებით სურათი დახატა, რომელიც გამოყვანილი იყო შვიდი უმთავრესი ცოდო და შვიდი უმთავრესივე ქველობა.

სასყიდელი, რომელიც პაპმა დაუნიშნა ამ სურათისათვის, მეტად მცირედ ეჩვენა მხატვარს და ამიტომ ცბიერად შენიშნა პაპს:

— ეგ სურათი ჯერ სრულიად მოსრულებული არ არის, და აკლია კიდევ მერვე ცოდო — ეგ გახლავთ უმადურობაო.

— მაშასადამე თანასწორობისათვის, თქვენ მოუმატეთ ქველობას მერვე თვისებაც — ეგ არის მოთმინებაო.

აბატი ვუაზენონი მეტა გონება მახვილი კაცი იყო და ერთხელ მეფემ სადილად მოიწვია თავის სასახლეში, მაგრამ აბატს დაჰვიწყებოდა და ვერ დაესწრო მეფურ სადილს მეფეს ეს ძრიელ ეწყინა და როცა აბატი ვუაზენონი შეხვდა სასახლეში, წყრომის ნიშნად ზურგი შეაქცია.

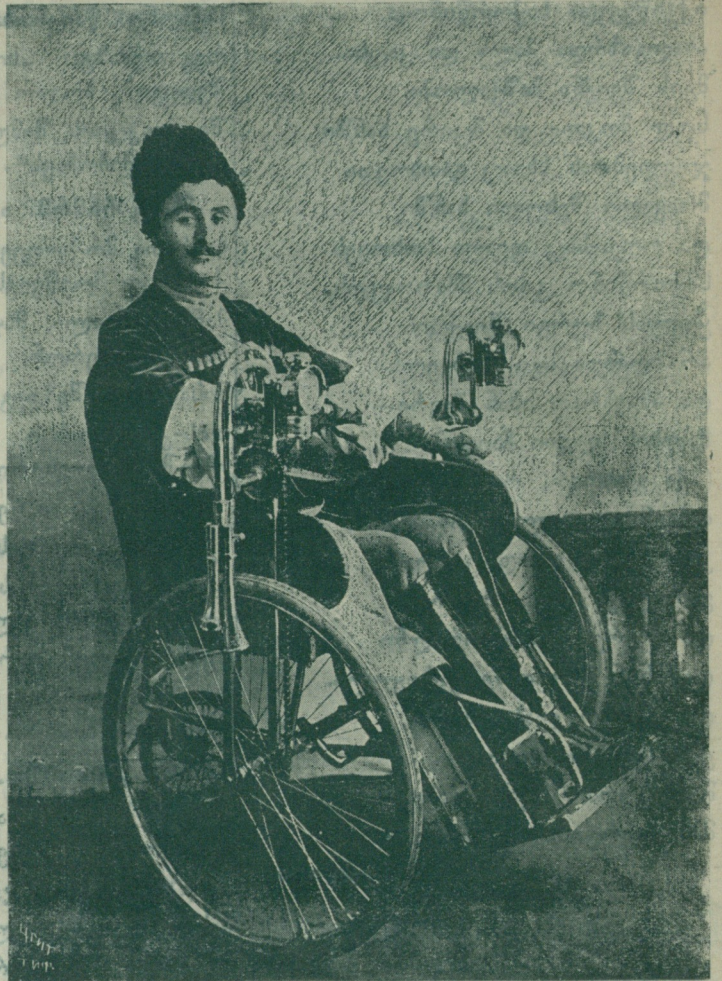
ვუაზენონი არ შეჰკრთა და ხმა-მაღლა სთქვა:

— სიამოვნებით ვხედავ, რომ თქვენი დიდებულება ჩემზე არ სჯავრობს; თქვენ არა დროს ზურგი არ გიჩვენებიათ თქვენა მტრებისათვისაო.

მეფეს გაეცინა და აპატია აბატს.

— რა მიზეზია, — ჰკითხეს ერთხელ გამოჩენილ მწერალს მილტონს, — რომ ზოგიერთს სახელმწიფოში შესაძლებელია კაცი ტახტზე მეფედ აბრძანდეს თოთხმეტის წლისა და ცოლის შერთვა კი თექვსმეტი წლის აღრე არ შეუძლიანო?

— ეგ იმიტომ არის ასე, მიუგო მილტონმა, რომ ბევრად ადვილია მთელი სახელმწიფო განაგოს და მართოს კაცმა, ვიდრე ერთი ქალი მორჩილებაში იყოლიოსო...

ახალი გამოგონება

გაზეთებმა ამ დღეებში გვამცნეს, რომ თ-დ ირაკლი ვასილის ძე ვაჩნაძეს გამოუგონია ახალი მანქანა, რომელიც ამიერიდან ზღვის ზვირთებს მედგარ და სასტიკ ომს გამოუცხადებსო. ამაზე ჩვენმა თანამშრომელმა ინახულა ირაკლი ვაჩნაძის ლაბორატორია, სადაც ამ ქამად დამზადებულია პატარა მოდელი ამ მანქანისა და აგრეთვე მზადდება ამავე მოდელის დიდი სახე.

ახრი ამ მანქანის გამოგონისა თ-დ ვაჩნაძეს დაჰბადებია ბალტიის ზღვაში მოგზაურობის დროს ერთ ქარტხილის შემდეგ. ბევრი ცდის შემდეგ მიუღწევია სანატრელ შედეგისათვის და როგორც მოვიხსენიეთ, მოდელი უკვე მზადა აქვს და მხოლოდ ფორმალური მხარე ღაა საჭირო, ე. ი. სახელმწიფო დაწესებულებაში მიწერ-მოწერა და სხვ. მისი ფაქტიურად საქმის დაწყება. თ-დ ი.

ვაჩნაძის გამოგონილი საფარქელი, დაავადებულ კაცობრიობას დღესაც დიდ სამსახურს უწევს და მოსკოვის ქარხანა „დროზდოვ-ვაჩნაძის“ ფირმით დღესაც ასაღებს.

ახლად გამოგონილი მანქანა, როგორც თვისი კონსტრუქციით და ზომით მეტად მოხერხებული და ადვილი სახმარია. მანქანის სახე წააგავს ოთხკუთხ-ყუთს; წონით ეს ყუთი უბრალო მდინარისთვის, როგორც მაგალითად ჩვენი მტკვარია, უდრის არა უმეტეს 12 — 15 გირვანქას. ხოლო ოკეანესა და ზღვისათვის არა უმეტეს 25 — 30 გირვანქისა. მისი შემწევობით კაცს შეუძლიან დაჰყოს მდინარეში რამდენიმე კვირას. ეს ყუთი რამდენიმე განყოფილებისაგან შესდგება. ფასიც ყველასთვის ხელმისაწვდომი იქნება. ეს მანქანა თუ გარემოებამ ხელი შეუწყო მარიაშობისთვის პირველ რიცხვებში მზად იქნება. ამ დღეებში

თ-დი ირაკლი, მანქანის აღწერილობას და გეგმებს გზავნის სამინისტროში დასამტკიცებლად და დამტკიცების შემდეგ როგორც რუსეთისა, ისე უცხო სახელმწიფოებისაგან პატენტის აღებასაც შეუდგება.

იმედია ამ გარემოებას ყურადღებას მიაქცევს ქართველი საზოგადოება და ხელს შეუწყობს.

როგორც გაზეთებიც გადმოგვცემენ, მთელი ხარჯი ამ მიზნის დასაბოლოებლად უდრის 600 მანეთს, მაგრამ ეს გარემოება დამაბრკოლებელ მიზეზად არ უნდა ჩაეთვალოს ჩვენ ქართველ საზოგადოებას და ვაჩნაძის ნიქს ფართო გზა უნდა მისცეს. ვინაიდან უკვდავი მგოსნისა არ იყოს „ნიქს აძლევის მხოლოდ ზენა კაცს და არა გვარიშვილობაო“.

პარ—დონ.